

Adroddiad i'r	Cabinet
Dyddiad y cyfarfod	18 Ionawr 2022
Aelod / Swyddog Arweiniol	Julian Thompson Hill / Steve Gadd / Paul Barnes
Awdur yr adroddiad	Debbie Basham / Paul Barnes
Teitl	Gwerthusiad o'r dewisiadau ar gyfer model cyflenwi gwasanaeth newydd i'r Gwasanaeth Refeniw a Budd-daliadau

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

- 1.1. Mae'r adroddiad hwn yn amlinellu pum dewis posibl i'w hystyried yn y newidiadau arfaethedig i gyflenwi gwasanaethau refeniw a budd-daliadau'r Cyngor.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

- 2.1. Ym mis Rhagfyr 2014, cytunwyd mewn cyfarfod o'r cyngor llawn i ddyfarnu'r contract ar gyfer cyflenwi ei wasanaethau refeniw a budd-daliadau i Civica PLC drwy gytundeb "partneriaeth". Gweithiodd y bartneriaeth hon yn hynod o effeithiol, gan fodloni'r arbedion rhagamcanol a chynnal safonau uchel i gwsmeriaid / safonau gweithredol y gwasanaeth. O ganlyniad i'w lwyddiant, yn 2019 penderfynwyd ymestyn y contract â Civica ddwy flynedd hyd at fis Mawrth 2025.
- 2.2. Yn ddiweddar, rydym wedi cael gwybod bod Civica, am resymau masnachol mewnol, yn dymuno ail-ganolbwyntio eu cyfeiriad strategol a therfynu eu holl drefniadau partneriaeth ag Awdurdodau Lleol, yn cynnwys Cyngor Sir Ddinbych, cyn gynted â phosibl.

2.3. Ar gais y sesiwn frifio i'r cabinet ar 1 Tachwedd 2021, cynhaliwyd gwerthusiad o'r dewisiadau a gwneir argymhellion yn yr adroddiad hwn. Ar gyfer gwerthusiad llawn o'r dewisiadau, gweler (atodiad 1).

3. Beth yw'r Argymhellion?

3.1. Bod y Cabinet yn adolygu ac yn ystyried y dewisiadau sy'n cael eu hamlinellu a'u gwerthuso yn y papur hwn ynghylch model cyflenwi gwasanaethau newydd ar gyfer y gwasanaethau refeniw a budd-daliadau.

3.2. Cymeradwyo'r argymhellion gan y tîm prosiect i ganiatáu i swyddogion Cyngor Sir Ddinbych gael yr awdurdod i ddechrau trafodaethau ac ymgysylltu â Civica a phartion eraill, er mwyn datblygu'r argymhelliad o ddod â'r gwasanaeth refeniw a budd-daliadau yn ôl i Gyngor Sir Ddinbych drwy drawsnewid yn effeithiol heb effaith andwyol ar ddarpariaeth y gwasanaeth ac o fewn amserlen dderbyniol.

4. Manylion yr adroddiad

4.1. Wedi i'r Cabinet gytuno i gomisiynu adroddiad ar ddewisiadau, mae pum dewis wedi cael eu hystyried o ran costau darparu ac ansawdd y gwasanaeth. Mae'r dewisiadau fel a ganlyn:

Dewis 1: Gwneud dim - Parhau â'r drefn bresennol

Gwneud dim - Parhau â'r contract fel y mae tan fis Mawrth 2025. Byddai Civica yn parhau fel y cytunwyd yn yr estyniad i'r contract i gyflenwi'r ddarpariaeth refeniw a budd-daliadau yn unol â llywodraethu cytundebau a chyflenwi dangosyddion perfformiad allweddol y contract.

Dewis 2: Dyfarnu'r contract i ddarparwr sector preifat arall

Marchnata a gwahodd tendrau gan ddarparwyr BPO eraill i barhau â'r gwasanaeth. Mae dulliau meddal o brofi'r farchnad yn y sector hwn wedi datgelu canfyddiadau rhagarweiniol sy'n dangos nad oes gan ddarparwyr BPS mawr eraill ddiddordeb ychwaith mewn tyfu eu portffolio BPS. Nid oes cymaint o fodolau ar gael i weithio mewn partneriaeth, ond yn hytrach gwasanaeth "yn ôl y galw" a ddatblygwyd yn defnyddio ymyrraeth tymor byr i leddfu ôl-groniad, gyda staff ychwanegol ar contract yn gweithio ar y llwyth achosion.

Dewis 3: Contract ag awdurdod lleol arall - o Ogledd Cymru neu bartneriaethau Civica ehangach.

Gweithio gydag awdurdod lleol sydd mewn partneriaeth â Civica ar hyn o bryd - (Hull, Gorllewin Caint, De Caerwrangon neu Gaerloyw). Mae pob partneriaeth arall wedi penderfynu dod â'r gwasanaeth yn ôl yn fewnol. Byddai gwleidyddiaeth a lleoliad awdurdodau o Loegr yn rhwystr posib i ddarpariaeth ddi-dor gan y gallai deddfwriaeth / polisiau yn enwedig treth y cyngor ac ardrethi busnes beri problemau wrth gydweithio. Neu gellid gweithio gydag awdurdod lleol arall o Ogledd Cymru. Gallai llawer o awdurdodau eraill yng Ngogledd Cymru fod yn opsiwn, mae cydweithio wedi bod yn gynhyrchiol mewn gwasanaethau cyngor (er nid mewn Refeniw a Budd-daliadau hyd yma).

Dewis 4: Sefydlu'r gwasanaeth fel strwythur cwmni annibynnol Model Darparu Amgen

Ar ôl ymchwilio'n helaeth, teimlwyd nad oedd Model Darparu Amgen yn opsiwn hyfyw ar gyfer Refeniw a Budd-daliadau, mae'r gwasanaeth hwn ar hyn o bryd yn gweithio dan fodel gweithio hyblyg, gyda Thÿ Russell yn y Rhyl yn cynnig lleoliad gwaith. Ar hyn o bryd mae gan y gwasanaeth lai na 70 o staff cyfwerth â llawn amser. Ar ôl edrych ar fanteision Model Darparu Amgen, maent yn bennaf yn cynnwys cael sawl lleoliad sy'n darparu gwasanaeth, gan alluogi arbedion ar Drethi Annomestig Cenedlaethol. Roedd y costau sefydlu ar gyfer y Model Darparu Amgen Hamdden presennol tua £350,000.

Dewis 5: Trawsnewid y gwasanaeth Refeniw a Budd-daliadau yn ôl i Gyngor Sir Ddinbych

Wrth drawsnewid y gwasanaeth yn ôl i'r awdurdod lleol, byddai staff presennol yn trosglwyddo'n ôl i'r awdurdod dan y Rheoliadau Trosglwyddo Ymgymeriadau ac yn cael eu rheoli yn unol â pholisiau Cyngor Sir Ddinbych, gallai'r gwasanaeth barhau i ddefnyddio systemau a chaledwedd Cyngor Sir Ddinbych i ddarparu'r gwasanaeth presennol, a rhagwelir llai o darfu ac arbedion cost sylweddol posibl gyda'r dewis hwn.

4.2. Argymhellion ar y Dewisiadau

Ar ôl ystyried yr holl ddewisiadau, ein hargymhelliad yw **Dewis 5: Trawsnewid y gwasanaeth refeniw a budd-daliadau yn ôl i'r awdurdod lleol (Cyngor Sir Ddinbych).**

Yr argymhelliad yw'r dewis gorau o ran ansawdd a darpariaeth y gwasanaeth a gostyngiad mewn costau darparu.

Hefyd, gallai mwy o gydweithio / parhau i gydweithio ag adrannau eraill Cyngor Sir Ddinbych ddarparu mwy o arloesi ac arbedion cost.

Yr arbedion cost a amcangyfrifir yw £341,110.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

5.1. Fel rhan o'r broses cynllunio prosiect, bydd cysylltiadau â'r blaenoriaethau corfforaethol yn cael eu nodi a'u hamlygu'n fwy manwl. Ar hyn o bryd, y cyswllt cryfaf yw 'cysylltu cymunedau' a sut mae'r gwasanaeth hwn yn cefnogi ac yn helpu preswylwyr lleol.

6. Faint fydd hyn yn ei gostio a sut y bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

6.1. Os bydd y gwasanaeth yn dod yn ôl o fewn strwythur y cyngor (dewis 5) amcangyfrifwyd y gellid arbed £341,000 i'r awdurdod. Fodd bynnag, mae angen gwneud cryn waith er mwyn ymrwymo i unrhyw arbedion a gallai'r broses hefyd gynnwys costau untro ychwanegol, sydd wedi cael eu cyfrifo yn y tabl dewisiadau (Atodiad 1).

6.2. I ddarparu'r prosiect hwn byddai angen cefnogaeth ac adnoddau'r awdurdod cyfan. Byddai'r adran gyllid yn arwain y prosiect gyda chefnogaeth gan 'swyddog cymorth prosiectau' corfforaethol, a byddai gwasanaethau megis cyfreithiol, adnoddau dynol, TGCh ac eraill yn cael eu diffinio o fewn cwmpas y prosiect. Bydd bwrdd prosiect yn diffinio'r prosiect a'r broses gynllunio ymhellach.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o'r Effaith ar Les?

7.1. Nid yw hwn wedi'i gwblhau eto a bydd yn cael ei gynnal fel rhan o broses y prosiect.

8. Pa ymgynghoriadau sydd wedi'u cynnal gyda Chraffu ac eraill?

- 8.1. Ni chynhaliwyd unrhyw ymgynghoriadau ffurfiol ar hyn o bryd gan na chafwyd cyhoeddiad cyhoeddus gan Civica tan ddydd Llun 18 Hydref, ac nid oedd staff yn ymwybodol cyn hynny.
- 8.2. Mae'r Aelod Arweiniol, yr Arweinydd ac Uwch Swyddogion Cyngor Sir Ddinbych yn ymwybodol.
- 8.3. Cyflwynwyd papur i'r cabinet ar 1 Tachwedd yn rhannu'r newidiadau arfaethedig ac argymhellwyd i bapur pellach ar ddewisiadau gael ei gyflwyno.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

- 9.1 I ddechrau, roedd y newyddion bod Civica yn dymuno tynnu'n ôl o'r sector yn siomedig. Mae'r bartneriaeth wedi bod yn gweithio'n hynod o effeithiol. Mae'r gwasanaeth wedi darparu gwasanaeth rhagorol i'r Cyngor drwy gydol y pandemig Covid yn benodol. Fodd bynnag, wedi gwneud gwaith cychwynnol, gellir gweld hwn fel cyfle i wneud arbedion sylweddol, fydd yn cael eu dwyn ymlaen fel rhan o gynigion y Gyllideb ar gyfer 23/24, heb effeithio ar ddarpariaeth y gwasanaeth. Cefnogir yr argymhellion yn llawn.

10. Pa risgiau sydd ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

- 10.1. Mae nifer o risgiau arwyddocaol i'r prosiect hwn, o sicrhau ein bod yn dewis y sefydliad partner cywir i weithio gyda nhw, i ddod â'r gwasanaeth yn ôl yn fewnol. Oherwydd pwysigrwydd y gwasanaeth i'r awdurdod o ran incwm a gesglir drwy Fân Ddyledion, Ardrethi Busnes a Threth y Cyngor, i ddarparu buddion i'n preswylwyr, mae'n allweddol bod risgiau'n cael eu rheoli'n dda.
- 10.2. Bydd y tîm prosiect yn nodi'r risgiau ac yn gweithio drwy'r safonau prosiect corfforaethol i sicrhau bod pob risg yn cael eu nodi a'u lliniaru drwy'r cynlluniau rheoli risg safonol, a bydd y rhain yn cael eu rhannu ag uwch swyddogion ac aelodau etholedig fel bo'n briodol.
- 10.3. Mae'n bosibl y bydd ar y Bwrdd Prosiect ac Uwch Reolwyr angen ymgysylltu â chefnogaeth allanol arbenigol i gyfyngu'r risg. Yn dibynnu ar y gwasanaethau a

ymgysylltir â nhw, mae'n bosibl na ellir gwneud hyn o fewn y cronfeydd wrth gefn presennol.

11. Pŵer i wneud y penderfyniad

11.1 111 Deddf Llywodraeth Leol 1972